

เสียงเพรียก

จากเด็กกบลิ้น

การเดินทาง

ของความหวัง

เจ้าชายก้องเกียรติ ศึกษานานภาพถ่ายของเจ้าชายก้องเกียรติ

“เอาสารตะกั่วกินไป เอน้ำดีกินมา ทำปลาฉนตายทำไม เราไม่ชอบสารตะกั่ว แล้วเราจะทำยังไงดี พ่อแม่เราต่อสู้ เรียกร้องเพื่อหนู เพื่อผม เพื่อเรา พวกเราหวังเพียงว่าขอให้สาหร่ายน้ำกลับมาเป็นเหมือนเดิม ใช้ดื่ม ใช้กิน ใช้อาบน้ำ ใช้ปลูกผักได้ หมู่บ้านคลิตี้”

เสียงร้องตะโกนประสานขานรับของเด็กๆ คลิตี้ลึกกว่าชีวิต ในตอนจบของละครที่พวกเขาผู้ฝึกซ้อมมาร่วม 3 เดือน กับพี่ๆ กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพลี ดังก้องในใจของผู้ชม หลายคนสะทกสะทอนเมื่อได้

คลิตี้สวยด้วยมือเรา

เห็นแววตาที่มุ่งมั่นของเด็กๆ บนเวทีเทศกาลศิลปะเพื่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน “13 ปีคลิตี้ ชีวิต สาหร่าย ความหวัง” ที่ลานหน้าศาลา 60 พรรษาหาราช จ.กาญจนบุรี

ถือเป็นการเดินทางไกลครั้งแรกของเด็กๆ จากหมู่บ้านคลิตี้มาแสดงในตัวเมือง เพื่อบอกเล่าเรื่องราวความจริงจากหัวใจให้ชาวกาญจนบุรีได้รับรู้

นอกจากละครจากคำนำาทึ่งเสียดสีของเด็กๆ แล้ว ยังมีดนตรีพื้นบ้าน และบทเพลงภาษากะเหรี่ยงจาก 2 ศิลปิน 2 วัยใจตรงกันจากหมู่บ้านคลิตี้ล่าง มาบรรเลงถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกจับใจผู้ฟัง

“เนื้อเพลงที่ร้องจะเล่าว่าเราอยู่ในบ้านคลิตี้ พอถึงเวลา 5 โมงเย็น คิดแล้วว่าจะไปอาบน้ำ พอเปิดฝักบัว น้ำประปาภูเขาที่ไม่ไหลเพราะท่ออุดตัน เลยจะไปลงอาบน้ำในห้วย พอไปถึงห้วยก็มองซ้ายมองขวา มันจะมีอันตรายหรือเปล่า ยังมีสารพิษในลำห้วยไหม เราอยากจะทำน้ำ แต่ว่าเราไม่กล้า ทั้งๆ ที่เมื่อก่อนนี้ เด็กและผู้ใหญ่อาบน้ำในห้วยคลิตี้กันสนุกสนาน พอคิดถึงสมัยก่อน น้ำตาเราก็ร่วงไหล”

“หม่องบือพะ” หรือ สมชัย ทองหาญมิปฐวี เล่าความเป็นมาของบทเพลงที่เขาบรรเลงด้วยนาเค่ (พิณกะเหรี่ยง)

ขณะที่ “อ่องเค” ศิลปินหนุ่มจากหมู่บ้านพูดถึงเพลงที่เขาแต่งเอง บรรเลงเองด้วยเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เมตารี (คล้ายกีตาร์ตัวเล็ก) ด้วยน้ำเสียงจริงใจว่า

“เขียนเพลงเกี่ยวกับคนในหมู่บ้าน บางคนมาทำงานในเมือง พอมาแล้วกลับหมู่บ้านไม่ถูก ลืมเผ่าพันธุ์ตัวเอง ผมก็เลยแต่งเพลงนี้ อยากบอกกับคนที่รู้ตัวว่าเป็นกะเหรี่ยง ขอให้กลับบ้านกันเถอะ”

หลังจากเวที มีผู้ชมชาวกะเหรี่ยงซึ่งมาเรียน หรือทำงานในตัวเมือง ต่างพากันเข้ามาทักทายสวมกอดทั้ง 2 คน หม่องบือพะบอกว่าไม่นึกว่าจะพบคนกะเหรี่ยงมาดูงานของคนคลิตี้บ่อยขนาดนี้นัก

“บทเรียนจากหมู่บ้านคลิตี้มีประโยชน์ต่อพวกเราทุกคน ลำห้วยคลิตี้ไหลลงสู่แกวใหญ่ กลายมาเป็นแม่น้ำแม่กลองหล่อเลี้ยงคนหลายจังหวัด ถ้าเราไม่สนใจหมู่บ้านคลิตี้ ก็เท่ากับเราไม่สนใจจังหวัดของเรา และไม่สนใจตัวเราเองด้วย เหมือนกับที่มีคนตั้งคำถามว่า ทำไมคนคลิตี้ไม่อพยพหมู่บ้านออกไปเลย จะได้น้ำดื่มจิบทุกชั้กับตะกอนสารตะกั่วในลำห้วย ถ้าใครมาบอกพวกเรากันกาญจนบุรีให้ย้ายบ้านออกไปซะ เพราะแม่น้ำแม่กลองตรงหน้าเรานี้

นิทรรศการจากภาพข่าว

เน่าเสียจนเกินเยียวยา เราจะว่าอย่างไร”
 ภินันท์ โชติรสเกรณี แกนนำกลุ่มอนุรักษ์
 กาญจน์ ถามคนเมืองกาญจน์บนเวที พร้อม
 ตอกย้ำความจริงของความไม่เป็นธรรมที่ชาว
 พลิต์ได้รับต่อไปว่า

“การร่วมสนับสนุนคนคลิตี้ เป็นอีก
 หนทางหนึ่งในการไม่ปล่อยให้ความละโมภ
 และไร้ความรับผิดชอบ มาทำลายทรัพยากร
 ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ แม่น้ำ
 ลำธาร อากาศของพวกเรา ทำร้ายชีวิตผู้คน
 ชุมชน หมู่บ้าน ไม่ว่าในป่า ในเมือง บน
 ภูเขา หรือทะเล ที่กาญจนบุรี ที่ประจวบฯ ที่
 ระยอง หรือที่เลย และอีกหลายๆ จังหวัดที่
 กำลังเผชิญหน้ากับปัญหาจากอุตสาหกรรม
 เหมือง สร้างความรำวอยให้นายทุน ทั้ง
 ความทุกข์ให้ชุมชนนั้นๆ”

หลังจากเดินดูกิจกรรมศิลปะเพื่อธรรม
 ชลิต์ที่เด็กๆ และครอบครัวคนกาญจนบุรีได้มี

ส่วนร่วมในบรรยากาศอบอุ่นแห่งมิตรภาพ ชมภาพวาด ภาพถ่าย
 ฝีมือของเด็กๆ คลิตี้ที่มาจัดวางเรียงรายบนพื้นถนน ซึ่งกลายเป็นลาน
 ศิลปะด้วยคำเ็นชาวที่ผู้ร่วมงานช่วยกันละเลงสีกัน

พร้อมๆ กับหยุดอ่านข้อมูลที่เขาจากข่าว และบทความในหน้า
 หนังสือพิมพ์ นับตั้งแต่เรื่องราวของหมู่บ้านสารตะกั่วเริ่มต้นเป็นที่
 รับรู้ของสาธารณะ เมื่อ 13 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

สุรินทร์ กิจนิตย์ชีว์ หรือ สุรินทร์ ของคนทำงานสายพัฒนา
 ชุมชน ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสำนักงานกองทุนสนับสนุน
 การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ขึ้นกล่าวบนเวทีด้วยน้ำเสียง

ลูกห้าสี่แสนดลสีฝีมือเด็กๆ

เปี่ยมความหวังว่า

“ผมได้เห็นการต่อสู้เพื่อความปลอดภัยของคนคลิตี้ และการต่อสู้
 ของคนเมืองกาญจน์ นำชุมชนท้องถิ่นของตนให้รอดพ้นจากภัย
 ถูกถามในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มแข็งและมีพลังมาโดยตลอด ทำ
 อย่างไรให้เรื่องราวเหล่านี้โดยเฉพาะ คลิตี้ล่าง หรือทุ่งเสือโตน
 ของเรา ให้กลายเป็นนโยบายสาธารณะ ให้สังคมในวงกว้างรับรู้
 เพราะบทเรียนเหล่านี้สามารถตอบโจทย์สังคมใหญ่ของบ้านเมือง
 ได้ ผมมีความหวังว่าตำนานทุ่งเสือโตนแห่งนี้จะเป็นเหมือน
 ห้องเรียนชุมชน ที่นำเสนอออกสู่สังคม สำหรับเรียนรู้ หาทาง
 ออกจัดการปัญหานบ้านเมือง”

หนังสือ 'ป่านางเสือโตน'

ละครเด็กที่เวทีเมืองกาญจน์

โปสเตอร์ละครเด็กคลิตี้

นายณฐพล วัชรพรพิศ ผู้อำนวยการกาญจนบุรี ยืนยันว่า
 หมู่บ้านคลิตี้ล่างเป็นบทเรียนสาหัส เป็นความเห็นแก่ตัวของ
 นายทุน หาประโยชน์จากแผ่นดินของเมืองกาญจน์ ความรับผิดชอบ
 ต่อสังคมไม่มีเลย สิ่งที่เด็กๆ ได้นำมาแสดง ทั้งศิลปะ ดนตรี เสียง
 เพลง ภาพวาด นอกจากจะสะท้อนความเจ็บปวด และปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว
 ยังเป็นการเรียนรู้ถึงจิตวิญญาณ ระบบคุณภาพในโลกนี้จะ
 อยู่ด้วยกันได้อย่างไร

“เรื่องของหมู่บ้านคลิตี้ถูกปล่อยทิ้งมานาน ใส่ใจบ้าง ไม่ใส่ใจบ้าง
 ผมกราบแสดงความเสียใจ และผมกับทุกภาคส่วนในจ.กาญจนบุรี
 จะเป็นพลังในการหนุน การปรับแก้ สายน้ำลำธารคลิตี้ทั้งสาย ให้
 หายจากสารพิษสารตะกั่ว เยียวยาคนเจ็บป่วย ถึงตั้งโรงเรียนใน

หมู่บ้านคลิตี้ล่างก็เป็นวิสัยที่ผมสนับสนุนได้อย่างแน่นอน ส่วนราชการที่ไม่ได้ใจ ผมต้องลงสักวันบ้าง เพื่อเป็นบทเรียนให้เห็นผลร้ายจากความเห็นแก่ตัว เราต้องมีจิตสาธารณะ มองประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เอาความจริงมาพบปะพูดคุยกัน” ผู้ว่าราชการกาญจนบุรี ย้ำหนักแน่น

จากกาญจนบุรี เด็กๆ และชาวบ้านคลิตี้จะนำเทศกาลศิลปะเพื่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน “18 ปีคลิตี้ ชีวิต สายน้ำ ความหวัง” มาจัดแสดงที่หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 7-17 ก.ค.2554

พบกับสีสันผลงานศิลปะ ภาพถ่ายมุมมองเด็ก การแสดงดนตรีพื้นบ้าน ละครเด็ก

ดนตรีกะเหรี่ยง

เด็กสัมภาษณ์หนังสือตามหะกะว

คลิตี้จากค่านานทุ่งเสือโทน ที่เรียกความประทับใจทุกครั้งทีแสดง

นอกจากนี้ ยังมีหนังสือที่เด็กคลิตี้ก็ชอบทเอง กำกับฯเอง ถ่ายทำเอง รวมทั้งสั้นกว่า 10 เรื่อง

“ประทับใจเรื่อง ‘คลิตี้น้ำอยู่’ ของน้องทิพย์ เขาเดินเข้าป่าไป 3 กิโลเมตร เพื่อจะถ่ายรูปนกที่เขาไปเห็น เรารู้สึกว่ามันเห็นสิ่งที่เด็กเขาอยากจะทำอยู่นั่น” ครูแอน-นภสร ลิ้มไชยวัฒน์ ที่มาร่วมเป็นวิทยากรหนังสือ พร้อมกับกลุ่ม Thai short Film บอกเล่าความรู้สึกจากการทำงาน

ยังมีหนังสือขวัญใจผู้ชมเรื่อง “ตามหะกะว” ที่เล่าเรื่องราวความจนของ “ปะละ” เด็กน้อยซึ่งไม่เคยเห็นว่ากะวเป็นอย่างไร จนต้องเดินทางทั่วหมู่บ้านเพื่อสอบถามจากคนรุ่นพ่อแม่ และหนังสือเรื่องอื่นๆ อีก 7 เรื่องที่เด็กๆ ช่วยกันถ่ายทำ กำกับฯ และแสดงด้วยตัวเอง แต่ละเรื่องบอกเล่าภาพของหมู่บ้านคลิตี้ล่างออกมาได้อย่างสดใส

พิธีเปิดผลงานศิลปะและภาพถ่ายเด็กคลิตี้จะมีขึ้นในวันที่ 7 ก.ค.2554 ตั้งแต่ 17.30 น. โดย สุทธิพงษ์ ศิวรักษ์ หรือ ส.ศิวรักษ์ เป็นประธานกล่าวเปิดงาน ชมการแสดงดนตรีละคร และหนังสือของเด็กๆ คลิตี้

นอกจากนี้ยังมีการเสวนาโดยวิทยากรชั้นนำอย่าง รศ.ศรีศักร วัลลิโภดม เมธีวิจิัย อาวุโส ศ.อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รศ.ดร.วิลาสินี อดุลยานนท์ ผอ.สำนักบรรณรักษ์และสื่อสารสาธารณะเพื่อสังคม สสส. โดยมี ณาตยา แว่ววิรุฒ จากไทยพีบีเอส ดำเนินรายการ

นอกจากนี้ ยังมีนิทรรศการศิลปะจากศิลปินอิสระ และคณาจารย์ด้านศิลปะทั่วประเทศ ภาพถ่ายจากช่างภาพมืออาชีพ ที่ได้ลงพื้นที่หมู่บ้านคลิตี้ล่างมาร่วมนำเสนอ รวมถึงกิจกรรมศิลปะเพื่อธรรมชาติ ราชการเสวนาเกี่ยวกับศิลปะ สิ่งแวดล้อม และชุมชน ที่น่าสนใจในแต่ละวันอีกมากมาย

พร้อมด้วยคอนเสิร์ต “ส่งใจถึงกัน” ในวันเสาร์ที่ 9 อาทิตย์ที่ 10 และเสาร์ที่ 16 ก.ค.2554 เวลา 19.00 น. บัตรราคา 800 บาททุกที่นั่ง มี 3 รอบเท่านั้น รายได้มอบให้ชาวบ้านคลิตี้ กองบัตรและสอบถามรายละเอียดที่กลุ่มดินสอสี โทร. 0-2623-2838-9 หรือที่เว็บไซต์ www.dinsorsee.wordpress.com